

መልእክቱ መርገጺ ኤርትራ ብዛዕባ ቀይሕ ባሕሪ ኣብ ዋዕላ ሪያድ

ዝኸበርኩም ተጋባእቲ፡

ኣብ'ዚ ኣጋጣሚ ክንሳተፍ ንዝተገብረልና ዕድሙ፡ ምስጋና ነቕርብ። ጂኦ-እስትራቴጂያዊን ጂኦ-ፖለቲካዊን ተኣፋፍነት ኩነ ኣገዳስነት ቀይሕ ባሕሪ፡ ምክራር ዘድልዮ ጉዳይ ኣይኩነን። ታሪኽን ኩነታትን ይኸድ ወይ ይገላበጥ፡ ናይዚ ኣህጉራዊ መገዲ-ማይ ይኹን ሓቕፉዎ ናይ ዘሎ ዞባ ዓለማዊ ጽልዋ፡ ሚዛን እናወሰኸ ዝኸይድ እምበር፡ ዝንኪ ኣይኩነን። ከምኡ ስለዝኸነ ኸኣ፡ ንድሕነቱ ኪወሃብ ዘለዎ ኣቓልቦ፡ ዝመጣጠኖ ኪኸውን ግቡእ'ዩ።

ዝኸበርኩም ተጋባእቲ፡

ማዕረ ሚዛንን ኣገዳስነትን ናይ'ቲ ጉዳይ፡ ናይ ዝሒል-ኩናት ኣሉታዊ ሓድጊ ከየሰተናዓቕካ፡ ኣብ'ዚ ዝሓለፈ 30 ዓመታት ጥራይ፡ ብዘይቅርዑይ/ዝምቡዕ ኣጀንዳታት ዝተኻየደ ዞባዊን ዓለማዊን ምትእትታዎት ኩነ ዕንደራታት ዝተፈጥረ ኣራግጽን ሕልኸላኻቱን፡ ኣዘዩ ኣተሓሳሳቢ ኩነት'ዩ ፈጠሩ ዘሎ። ዞባዊን ዓለማዊን ኣጀንዳታት ዝፈጸሞ ምትእትታዎት ግን፡ ብዘይ ኣሳሳይነት ዘቤታውያን ተዋሳኒቲ ክውን ኣምበይ'ምኹነን። ስለዚ ኸኣ፡ ወጻኢ ካብ ስምዒታዊ ወይ ህወኸ/ግሩህ መቐርቦ፡ እቲ ጉዳይ ርዙን/ዘይስምዒታዊ ኣተኣላልያ ኪግበረሉ ርትዓዊን ግድነትን'ዩ።

ኣብ ዝተፈላለዩ ክባቢታት ዓለም፡ ካብኡ ናብኡ'ውን ኣብ ጎዶቦና፡ ብሓቀኛ ሰናይ ድልየት ተበጊሶም ዝምስረቱ ዞባዊን ክፍለ-ዞባዊን ውዳበታት ውሑዳት ኣይኩኑን። ብጭቡጥ ዘድምዑ ግን፡ ዝወሓዱ እዮም። ንጉዳያት ቀይሕ-ባሕሪ ቅጥዒ ንምትሓዘ/መኣዘን ንምሃብ ተባሂሎም፡ ዓውዲታት መጽናዕቲ ንምውዳብ ኩነ ናይ

ምትሕግጋዝ ጥርናፈ ንምፍጣር ኪውሰዱ ዝጸንሑ ተበግሶታት እውን፡ ውሑዳት ኣይኩኑን። ብጭቡጥ ዘድምዑ ግን፡ ዝወሓዱ እዮም። ኣብ ናይ ሓባር መረዳእታ ዝተመሰረተ ባይታ ምትሕግጋዝን ውዳበን ምእንቲ ክንፈጥር፡ እቲ ጉዳይ፡ ዓቃልን ሰነ-አገባብ ምስዓብን ይሓትት። ስለ'ዚ ከኣ፡ ዘይሕለል ዕቲብ ቅድመ-ምምክኻር ግድነት እምበር ሕርያ ኣይኩኑን።

ምምክኻር፡ ንህድማ ምስምስ ከይከ

ውንን ግዜን ዕድልን ከየክሰርን ምእንቲ፡ ብኣሕጽሮት - እዚ ዝሰዕብ ዛዕባ ኪክተል ንእምም፡-

1. ህሉው ኩነታት ቀይሕ ባሕሪን ላቕባታቱን፡ ብኹሉ መኣዘናቱን ማዕዶታቱን ብዘይ ዝኹነ ዘውጊ ምግምጋም፡
2. ኪውቅዑ ወይ ኪጭበጡ ዝድለዩ/ዘለዎም ዕላማታትን ሸቶታትን ብንጹር ምግላጽ፡
3. ሰግኣታት ሰላምን ርግኣትን ቀይሕ ባሕሪ፡ ብደቂቕ ምልላይ፡ ምክዋም፡ ምክታይ (define) ምግባር፡
4. ናብ ሃናጺ ዕላማታትን ሸቶታትን ዘብጽሕ እስትራተጂ ምቕያስ፡
5. ማዕረ-ማዕረ'ቲ ኣወንታ፡ ሰግኣታት መመኮቲን መእለይን እስትራተጂ ምቕያስ፡
6. ንክልቲኡ እስትራተጂታት ኣጣሚሩ ከተግብር ዝክእል ዝርዝራዊ ውጥናት ምርቃቕ፡
7. ናይ ትግባረ ኣወዳድባ/‘መካኒዝም’ ምውቃርን ጸጋታት ምጉሰንሰን፡
8. ኩሉ ዝግበር ኣወዳድባን መዋቕራትን፡ ልዑላዊነትን ኣህጉራዊ ሕጊን ከም ዝምእዘዝ ምርግጋጽ፡
9. ኩለን ዝምልከተን ሃገራት፡ ናይ ባዕለን ብቑዕ ትካላት ምክልኻልን ሓይሊ-ባሕሪን (ብዘይ መተካእታ) ከምዝሃንጸ ምግባር፡
10. ኪኖ ዘቤታዊ ዓቕሚታትን ብቕዓትን ዝኹኑ፡ ብሓባራዊ ‘ሲነርጂ’ ከምዝሸፈን ምግባር፡
11. ኩለን ዝምልከተን ሃገራት፡ ልዕሊ ሓባራዊ ዓቕመን ንዝኹኑ፡ ወይ ናይ “ወጻኢ” ምትሕግጋዝ ኣብ ዘድልዮ ተልእኾ ወይ ዕማም፡ ብሓባር ብዝሰማምዑሉ መሰረት፡ ምስ ፍቓደኛታት ናይ ምትሕብባር ሕጋዊ ባይታ ፈጠረን ኪሰርሓ፡
12. ንኹሉ'ዚ ክብ ኢሉ ተዘርዚሩ ዘሎ ነጥብታት፡ ብሞያዊነት ዘጽንዕ ኣካላት ምቛም።

ዝክበርኩም ተጋባእቲ፡

ካብ'ዚ ንእምሞ ዘሎና ምቕሉል ሓሳባት ዝበለጸ ክንሰምዕን ክንተሓባበርን ቅሩባት ኢና።